

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyiltterek és hirdetések.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 8 kor.
Fél évre . . . . . 4 kor.
Negyed évre . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyilttérre 20 fillér.

Feloldó szerkesztő:
DÉKÁNY MIHÁLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lejtulajdonos:
STRAUSZ SÁNDOR.

A vasutasok.

Kárpátoktól az Adriáig, a Lajlától az Olig ez országban egyetlen egy intézményünk van, a mely mindenütt magyar és ez a vasut. — A vasutas erős nemzeti érzésében és gondolkodásában, segít a nagy magyar birodalom kiépítésén. — Nemzeti hídelken vidéken vagy Horvátországban, mint a szaharai utas az oázisnak, ugy örül a magyar ember, ha az állomási területre lép, hol egyedül csak ott hallhatja ezés hazája csengő nyelvét. — Hányszor hozdta a vasutas diadallal a magyar lobogót? hányzor fedezte hátával, sőt életével is annak szentiségét.

Annyi kincset, oly nagy önfeláldozást oly nagy hűséget rejt a haza iránt ez a társadalomnak 40 évig mellőzött osztálya, a vasutas. Mindig mostohán bántak vele, de azért édes gyermekként csüngött imádott hazáján. — Visszaszorítá vágyait, éhezte gyermekeit a vasutas, hogy bálványa: a haza jobb sorsra jusson.

A magyar társadalom és az állam ezt észre nem vette. A vasutasok ügyeivel, vagy helyzetével vezető férfaink vagy politikusaink egy kettő kivételével nem foglalkoztak. Midőn 1904-ik évben a sztájk kitört, az akkori miniszterelnök, Tisza István gróf az országgyűlésen kijelenti, hogy ő nincs tisztában tulajdonkép, mit akarnak a vasutasok? Az állam legnagyobb vagyonát a vasutas kezeli, milliók élete és vagyona rájuk van bízva. Egy gép is megromolhatik, a bölcs is

tévedhet, de vasutasnak nem szabad tévedni, mert egy rossz védjelző állítás, vagy egy hibás váltó állás folytán a társadalom minden rendű és rangu tagja, aki utazik, veszélynek és vagyoni károsodásnak van kitéve. Sajnos, hogy politikusaink sokkal, de sokkal kisebb fontosságú elvont dolgokkal jobban foglalkoznak, mint a nemzetgazdaságilag és politikailag is mélyre kiható ügygel, a vasutasok helyzetével.

Vizonyítva a többi országok vasuti kárához, bátran mondhatjuk, hogy a mi vasutasaink a legképzettebbek. — Nálunk, hogy valaki vasuti hivatalnok lehessen, érettségijének kell lenni; 16—18 hónapig tart míg a liszképzőt végzi, 2—3 évig gyakornokoskodni és azután hivatalnokká lesz 600 vagy 700 forint fizetéssel. Altiszteink 60 %-a érettségit, vagy legalább is 6 közép, vagy polgári iskolát végzett egyén, kit 480 frt. vagy 500 forint fizetéssel neveznek ki. — Az előléptetés viszonyítva más nem oly productív munkát végzettekével a lehető legsilányabb.

Más országokban, hol nem kívánnak oly kvalifikációt, mert Németországban a hivatalnoktól 6 középiskolát, Ausztriában érettségit követelnek, — már évekkal ezelőtt az állam legelső dolgának tartotta a vasutasok helyzetén segíteni,

Nem kívánnak a vasutasok rendkívülit, a lehető legréalizabb alapon áll kerésük.

Ne feledkezzenek meg tehát törvényhozóink a vasutasok méltányos kéréséről.

Hiszen a függetlenségi párt egyik szilopos tagja, a vasutas szövetség elnöke, Gróf Bathyány Tivadar, ki többet van a vasutasok közt, mint bármely igazgató, tudja, hogy miye a vasutas társadalom az országának, hogy mily méltányos és törvényes alapokra helyezkedve nézik helyzetük javítását.

A vasutasok közt ideges izgalom van, és ilyen viszonyok közt, mikor tényleg 60 sőt 100 %-al minden drágább, a megélhetés igen nehéz, politikusaink, törvényhozóink egy nagy gordiusi csomót oldanak meg, ha orvosolják a bajokat és nem engedik elhódítani a nemzeti eszme legjobbj, legmagyarabb katonáit.

Buchwald Ernő.

Hogyan szaporítsuk a hasznos madarakat?

Folytatás.

Egy tetületen több ily fészkelőt lehet elhelyezni, az irányelv ilyenkor az, hogy egyik fészkelő a másiktól 30—40 lépésnyire legyen, ez azonban nem zárja ki azt, hogy egy nagy terebélyes fára 3—4 fészkelőt ne rakjunk. Külföldön nem egy esetben lehet látni, hogy 5—10 lépésnyi távolságban levő fákon 4—5 fészkek is van s mindegyikben más-más madár fészkel.

A fészkelőt legjobb a fa törzsére erősíteni, de úgy, hogy vagy merőlegesen álljon, vagy előre hajoljon, nem szabad a fészket

T Á R C A.

Javasok és kuruzslók népünk babonájában.

Népünk mithosszában, vagy mint közönségesen mondani szokták, babonájában, az emberfölötti erőkkel felruházott titokszerű lények között a javasok vagyis kuruzslók kiváló szerepkört foglalnak el.

Ez igen természetes, amennyiben a nevezett babonás alakok az élet leggyakrabban előforduló oldalában, t. i. a szenvedésekben, lelki és testi bajokban vétetnek igénybe. Ez alakok tehát valóban léteznek, előtöl egy a számos, csupán képzeletben élő babonás alakoktól, minők p. o. a garabonciás diák, boszorkány stb.

A nép szemével tekintve, létezésük jogosult is, amennyiben míg működésük a mindennapi élet bajainak eloszlására irányul, egyszersmind titokszerű homályba burkolt műveleteik kielégítik az emberfölötti és merőben a fantazián alapuló varázs után sóvárgó vágyakat, melyek a gyermekféleg irányu, de ösztönszerűleg egy magasabb erő után kutató nép lelkületében természetesen ábrédenek.

E varázs vagy magasabb erő utáni sóvárgás nem egyéb, mint az emberi szellemnek a természet fölötti uralomra törekvése, s így az emberi tudatban fogamzó vallásnak legkezdetlegesebb foka.

A javasok tehát a természetes és megfoghatatlan vagy természetfölötti dolgok közt létező ürt hidalják át képezetileg, s mint ilyen közbenjárók nyerik mithikus tekintélyüket.

Ennyit helyzetükről a babonában; nézzük őket és műveleteiket közelebbről, ugy, a mint az életben — sajnos, még ma is itt-ott — jelentenek.

A javasok működése, mint említettük, a testi lelki bajok eloszlására és néha a jövő titkainak leleplezésére irányul, de mindig valamely titokszerű cselekedet véghezvitelével, melylyel — ha betegség elcsúszása czéloztatik — az illető szer mintegy átlénygítettik, titkos erőkkel ruháztatik fel.

Műveletük tehát nem egyéb, mint varázslás, amelynek különféle jelenségeit jelezik még a kuruzslás, igézés, búbájolás, kántérolás, uralas és dauzsolás-féle tájszólalom.

A legtöbb javas — legyen az nő vagy férfi — az illető szert érthetetlen dünyögések között készíti el; hasonlóképp tesz, ha babonás jelekből, mint p. o. vízbe öntött folyó ólomból vagy gyűrűből jósol.

Nyelvünkben hajdan voltak bűvszólamok és szavak is, melyből ma már csak itt-ott lapang egy-kettő. Ily bűvös szólamok fordulnak elő az 1519—1541-iki nyelvemlékekben is, a kincskereső bűvös vesszők és nyilak, e bűvös czélra való készítésére vonatkozólag.

A uyilakról szóló a következő (az eredeti írásmód szerint): »primo lege quinque pr. nr. p. winerib, dni, nri, jesu cristi, nylak en tinektek paranciolok atyanak fivnak es zent lelok istennek ne-

vevel, és hatalmassagaval, kinek hatalmassagan minden hatalmasog engednek, ezen istennek paranciolok en nektek, hogy ez el reyten kincet én nekem es igazan megmutassatok. A vesszőkről szóló: »en kerozthelek teghedit zentelt vezze, + atjanak + fivnek + es zent lelek neveben, urunk cristosnak zent teteaal, zent verevel, boldog-azonyak utzassagos zent zur teyvel, hog a mit en tinekde paranciolok abban te chawargo ne leg, ha nem en nekem igazan meg mutassad, es kizerittlek mikopen az ieriko varossaban az akontol lopott pallost el nem enyezetek es eltitkol-tathatok, kit az iósuve meeglele, azon keppen te elottet ez földbelv el reyten kinch el ne titkelat-hassek es kezennitlek az harom zent kiralokra, melletek a chillag vezerte, olyan igazan vezery es vigte engemeth az elreytet kincere es ne mutas vasra se rezre se onra, se batorokra, hanem bizonyal aranyra ezustre es tizta kincere.»

Ennyi maradt reánk e javasok bűvszólamai-ból; — ami a bűvszavakat illeti, leghasználatosabb — még a mult század elején is — az Abrakadabra szó volt.

E búbajos szó, a javasok véleménye szerint, különösen a makacs, negyednapos hideget és a hemitritaeust, mely többnyire halálos kimenetelű, gyógyította sikerrel. Hogy belőle a kívánt magikus káromszög jöjjön ki, így kellett leírni:

A B R A C A D A B R A
B R A C A D A B R
R A C A D A B
A C A D A
C A D
A

ugy erősíteni fel, hogy az hátrafelé düljön, mert így nagyon könnyen megtörténik, hogy az eső bele esik s a mikor is a kis madár kiköltözik abból. Vigyázni kell arra is, hogy a fészek egy erősítéssel meg, hogy a szél meg ne tudja mozgatni. Ezt elérhetjük az által, ha a fészket srókok segítségével erősítjük a fához. Amint tudjuk, a madár ijedős s ha a fészek lazán erősítetik a fához s ha a legkisebb szélre megmozdul, úgy elrebben a kis lakó, hogy többé vissza nem tér. Így tehát a cél nem lenne elérve.

Igen lényeges a költésre s a hasznos madarak elszaporodására az, hogy a macskák s egyéb ragadozó állatok lehetőleg távol tartassanak, mert ha a fészkeket úgy helyezük el, hogy ezek nem nyújtanak a ragadozók ellen a kis madárnak menedéket, úgy célunkat el nem érhetjük. Miért is czélzerű a fészkeket 1—1½ méter magasságban a legsűrűbb lomb közé függeszteni s a fészek nyíláson alul drót, vagy túske koszorút helyezni el. Így járva el a ragadozók támadásaitól a kis madárkák meglesznek védve.

A fészkelőkre kifüggesztés előtt czélzerű egy kevés fűrészpport hinteni. A fészkeket időnként — ha erre időnk van — ki kell tisztítani s újból friss fűrészpport hinteni azokba, ha azonban erre időt szakítani nem tudnók, úgy a tisztogatás el is maradhat.

Sokan ajánlják a fészkelőknek házilag való készítését. Én — tekintve azok olcsóságát — nem osztom az illetők véleményét, mert nem érdemes az időt rabolni a fészkek készítésével, de meg ha teljes pontossággal nincs az elkészítve, vagy lakatlan marad, vagy a verebek foglalják el, ez utóbbi azonban így sincs kizárva. Ha esetleg a verebek fészkeltek volna a házikókba, úgy azokat ki kell űzni, pusztítani. A verebek ellen úgy védekezhetünk, hogy számos fészkelőt jóval magasabbra függesztünk ki, kiindulva a veréb természetéből, hogy az rendszeren magasan fészkel és költ. Nem helyes eljárás az, a mit pedig nagyon sokan követnek, hogy a veréb hadat lövöldözik, a lövöldözéssel a hasznos madarakat is elriasztjuk.

E büvszö igen régi eredetű, amennyiben már a régi görög amuletteken is szerepel. Értelmét sokan és sokféleképen kutatták; némelyek szerint e szó a zsidó Ab, Ben, Ruach hakkodes (Atya, fiú és szent lélek) szavak kezdőbetűiből származott, mások görög szavakból vették eredendően; valódi értelme azonban máig sincs tisztázva.

E szót különben a javas, miután a fönt közölt módon fölírta egy négyszögletű papirosra s úgy hajtotta össze, hogy belől el volt fedve az írás, fehér czérnával összevarrón, egy czérnaszállal beteg nyakába akasztotta, kinek így kellett azt hordania kilenc napig, s ez idő letelte után jókor reggel, napkelte előtt valamely vízhez kellett mennie, mely keletre folyt, s abba — háttal állván a víz lefolyásának — a nélkül, hogy a levél tartalmát elolvasta volna, a levelet bele kellett dobni. Tilos volt e mellett a vízhez menetkor vagy vizszatértekor valakit köszöntenie, avagy valakinek köszöntését viszonoznia.

Ennyit a javasokról, kuruzslókról és műveleiről. Mindezek mithológiai tekintetből igen érdekesek lehetnek, s kétségtelen, hogy a mai javasok a régi ósmagyar jóskok utódai volnának; de másrészt, tekintve működésüknek a nép lelkületére való igen kártékony hatását, főültebb kívánatos volna, hogy a népnevelés, mint a fölvilágosodásnak leghatalmasabb tényezője, mielőbb végképpen kiirtaná népnök kebeléből, a minde haladás gúnjára napjainkban még mindig jelentkező babonás tüneteket.

A tapasztalat azt mutatta, hogy az ily fészkelőket a madarak hamarosan és szívesen elfoglalják, ha azonban azt vesszük észre, hogy az év leforgása alatt nem foglalná el, úgy meglehetünk győződve arról, hogy vagy a hely nem alkalmas, vagy a fészkelő nem jó, akkor legczélzerűbb más helyre vinni el a fészkeket. A hasznos madarak gyarapítására, mint emlittem, más módzatok is vannak, azok a fészkeléssel összefüggenek és miután azok eszközlése későbbi időben válik szükségessé, így azokról majd annak idején emlékszem meg.

Tegyen tehát kísérletet a kicsak teheti, magának hajt hasznát, s azonfelül nemeslelkű cselekedetet gyakorol, midőn szegény énekesek létfeltételét biztosítja és aki egyszer megpróbálta, belátja majd télviz idején, hogy nincs felségesebb látvány, nincs a gyermekre nemesitőbb, mint midőn ziman-kós téli napon, csikorgó hidegben a hálás madárkák felkeresik a jótévő gazda ablakát s ott szedegetik az alamizsnát. Mert ha ott-hont adtnak, nem meg az el. hanem télen is megmarad házuk táján és ellátogat egy-egy elejtett szemért.

Az Isten e teremtménye háladatos, már ösztöne is azt sugja, hogy egyes embernél védelmet talál.

A fészkeket, melyekkel védelmet biztosíthatunk szegény kis madaraknak s melyekkel annyi ártatlan kis élet menthetünk meg a megfagyástól, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél lehet kapni.

Kísérletje meg a gazdaközönség és biztosíthatom, hogy nemes cselekedetéért a jó Isten áldása nem fog elmaradni.

Szenteh Dezső.
gazd. szaktanár.

K Ü L Ö N F É L E K .

— **Kinevezés.** A m. kir. honvédelmi miniszter dr. Polyák László díjtalan miniszteri fogalmazó gyakornokot, Polyák Mátyás csáktornyai ált. el. iskolai igazgató fiát fizetés nélküli miniszteri segédfogalmazóvá nevezte ki.

A csáktornyai korcsolyázó egyesület folyó hó 2-án tartotta idei újra alakulási közgyűlését, melyen elsősorban a közeledő korcsolya idényre vonatkozó tennivalókat beállították meg. E szerint az egyesület jege az idén is hétköznapiakon d. u. 4 órától kezdve, vasár és ünnepnapokon déltől kezdve használható, s az esti órákban ivlámpákkal lesz megvilágítva, a mire nézve az előkészületek már meg is tétettek, nehogy a múlt évi zavarok fordulhassanak elő. Az egyesület most egy újitást is megpróbál, nevezetesen azt, hogy a rendes tagsági idényjegyeken kívül napi jegyeket is bocsájt ki egy-egy délutánra, melyeknek árát félőttek részére I koronában, tanulók s gyermekek részére 50 fillérben állapította meg. Az egyesület tisztikarának a választásokon Dékány Mihály eddigi elnök elfoglaltságára történt hivatkozással az újbóli megválasztást megköszönve azt nem fogadta el. Elnökké választották dr. Bakos Géza, kir. bírósági albirót. Jegyző lett: dr. Friebeisz Gyula; pályagondnok: Kayser Vilmos; pénztárnok: Kende Róbert és ezen kívül 8 tagú választmányt alakítottak.

— **Halálozás.** Puhr Mátyás, Puhr Mátyás helybeli postaaltiszt fia, a polgári iskola V. osztályának szorgalmas növendéke f. hó 8-án 15 éves korában rövid szenvedés után meghalt. Nyugodjék békében.

— **Csáktornyára határrendőrségi kapitányt vagy kirendeltséget.** Mikor a határrendőrségi kapitányt szervezték, szóban volt, hogy Csáktornyan is állítanak fel egyet. Ez azonban elmaradt. Pedig erre itt nagy szükség van, mert mint értesülünk, csak a legutolsó 10 nap alatt is nem kevesebb, mint 36 utlevélnélküli kivándorlót, köztük 30 hadkötelest tartóztatott fel a csáktornyai vasuti állomáson a csendőrség s tolonczolt vissza illetőségi helyére Hát mennyi azoknak a száma, kiknek sikerül a határon az átjutás? A feltartóztatott utlevél nélküli kivándorlók Zala-Somogy és Torontámegyeiek voltak, tehát alföldiek is, a mi azt jelenti, hogy az ország fölünk megsze vidékéről kivándorlók közül is sokan a pragerhofti utat használják, mert tudják, hogy itt az ellenőrzés csekély (egy szál csendőr utazgat Csáktornyáról Kanizsáig és vissza, s ez sem minden személyszállító vonaton) s így a legkönnyebb a határon átsurranás. Ha pedig egyszer Pragerhofig eljutottak, onnan már könnyű az utjuk, mert Pragerhofban várják őket az ügynökök kész utlevelekkel s hajójegyekkel. Bizony már nagyon szükséges vo na Csáktornyan legalább határrendőrségi kirendeltség.

— **A csáktornyai kiseddovó egyesület** f. é. közgyűlését decz. 8-án d. u. 1/3 órakor tartja meg az áll. elemi isk. tanács termében, melyre a t. tagok ez uton is tisztelettel meghívattak. Tárgysorozat: 1. Elnöki jelentés. 2. A számvizsgáló bizottság jelentése. 3. A jelen iskola évre szóló költségek elterjesztése. 4. Az óvónő jelentése. 5. Jelentés az állami óvók felállítás ügyében. 6. Hüll Czili óvónő kérvénye. 7. Indítványok. A t. tagokat a minél nagyobb számban való megjelenésre kéri Alszeghy Alajos elnök.

— **Muraközi ügyek** Zala vármegye törvényhatóságának f. hó 10-én tartandó közgyűlésén. A csáktornyai járási mezőgazdasági bizottság kiegészítése. Nagyfalu községnek kérvénye 7 éven felüli elhagyott gyermekek után felmerült gondozási költségeknek az elhagyott gyermekeknek segélyalapja terhére leendő átvétele tárgyában. Tivadar Ferencz dekanoveczy volt körjegyző nyugdíjának helyesbítése. Hartman Adolf csáktornyai lakos segédjegyző kérvénye a községjegyzői nyugdíjigogosultak sorába való felvételé iránt. Kovács Károly csáktornyai tisztikatoná kérvénye a vármegyei összes tisztikatonák fizetésének felemelése iránt. Titán János és társai csáktornyai járási utkaparók kérvénye, fizetésük felemelése és lakbér adományozása iránt. Hemusovecz község képviselőtestületének ingatlan vétel és eladása tárgyában hozott határozata. Derzsimorecz község 1879—1905 évi zárszámadásainak helyszíni felülvizsgálata. Szentmária és Alsó-mihályovecz községek képviselőtestületének az irnok tartási általány felemelése tárgyában hozott határozata. Szentmária község képviselőtestületének a körjegyző napi és vegr-hajtási általányának megállapítása tárgyában hozott határozata. Imrey Ferencz plébános, szobociczai lakosnak felebbezése Orehovicza és Vullária községek képviselőtestületének hitoktató fuvardíjának megállapítási tárgyában hozott határozata ellen. Imrey Ferencz plébános, szobociczai lakosnak felebbezése Podbreszt község képviselőtestületének a hitoktató fuvardíjának megtagadása tárgyában hozott határozata ellen. Drás-kovecz község ingatlan vétel. Loncsárics Julianna és társai orehoviczai lakosok felebbezése Orehovicza község képviselőtestületének az egyesek által elfoglalt községi terü.

letek megváltása tárgyában hozott 26/906. sz. véghatározata ellen. Alsódomboru község szervezési szabályrendeletének módosítása a rapidjark tárgyában. Bottornya községnek révhaszonbér elengedése tárgyában hozott határozata. Kaczun Ignác iskolakezelő telebbezése Muraszerdahely községnek a f iskola kezelő javadalmazásának megállapítása tárgyában hozott határozata ellen. A Csáktornya községnél behajthatatlanná vált törvényhatósági pótladók törlése, Hoffmann Arnold alsódomboru lakos állatorvos oklevélének kiadása. Légrád községnek Vugrics Istvánnal kötött bérlet szerződése. Opporveczi községi szülészeti fizetésének felemelése.

— **Új könyvtár Csáktornyan.** A »Dunántúli közművelődési Egyesület« Zala vármegyének 1000 korona értékű könyvtárát, és hozzávaló szekrényt ajándékozott. — E könyvtárt Főispán ur dr. Ruzicska Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelő meghallgatásával Csáktornyan, mint Muraköz göcspontján szándékozik elhelyezni. A könyvtár elhelyezésének és kezelésének ügyében a járási főszolgabíró elnöklése mellett a csáktornyai áll. tanítóképzőintézet, az áll. polg. iskola, az állami elemi iskola igazgatóiból, Csáktornya nagyközség bírájából és a Muraközi tanítóképző elnökéből alakított bizottság f. hó 11-én tart értekezletet, s ekkor megbeszélnek a könyvtárra vonatkozó minden körülményt.

— **Kitüntetés.** A legmagasasabb kitüntetés az »Állami tiszteletre« Reichenbergben a német-cseh kiállításon az »Eredeti Singer varrógépek« és azon előállított »varrás és műhímzésekért« nyerték el.

— **Csalás játék pénzsel.** Mult hó 26-án a csáktornyai vásáron Drahovecz János szászkói, Panic György tótfalusi lakosok és Krisztitovics István arra kérték Zselesnyák Pál tótfalusi lakost, hogy váltson fel nekik 2 drb. 20 koronás aranyat. Zselesnyák eleget tett a kérésnek és zsebre tette az aranyakat. Később azonban, mikor jobban megnezte a kapott pénzdarabokat, remélten vette észre, hogy becsapták, mert az aranynak vélt pénz nem arany, hanem egyszerű játékpénz. Rögtön jelentette tehát a csalást és a csendőrség csakhamar kikutatta a csalókat fentiek személyében, kiknél még 60 drbot találtak, bizonyára hasonló célzattal, a játékpénzből.

— **A papirpénz kivonják a forgalomból.** A minden pénzke feletti osztrák-magyar bank a legutóbbi közgyűlésén azaz, hogy a pénzügyminiszterekel folytatott tárgyalásain elhatározta, hogy kimondja a halál ítéletet a papirpénzre. 1907. január 1-től nem hoznak többé 10 és 20 koronás papirpénzt forgalomba. Még az emléket is elakarják törölni. Financialis és higiéniai szempontból csakis arany »aprópénz«-t fognak a közönség kezébe adni, Erre a célra már ez év november 1-től korlátozzák a papir tiz és huszkoronások forgalmát.

— **A Dr. RICHTER-féle Liniment. Caps. CompHorgony- Pain. Expeller** igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több, mint 37 év óta mindig készletben van. Hátfájás csipőfájdalom, fejfájás, köszvény, csúznál stb.-nél a Horgony-Linimenttel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéznek elő; sőt járványkórnál, minő: a kolera és hányóhasolyás, az altestnek Horgony-Linimenttel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitűnő háziszser jó eredménnyel alkalmaztatott bedörzsölésképpen az influenza ellen is és üvegekben: á 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona a legtöbb gyógyszerárban kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan: Richter-féle Horgony-Linimentet (Horgony-aPin-Expeller) kérni, valamint a »Horgony« védjegyre és a Richter cégjegyzésére figyelni és csak eredeti üveget elfogadni.

— **A kivándorlók sorsa.** Napról-napra hallunk szomorú híreket arról, milyen hányódás-vetődés éri honfitársainkat, akik elcsábítva faluzó ügynököktől Amerikába vándorolnak. A napokban ismét ilyen szerencsétlen emberekről hoztak hírt Albamában (Északamerika) valósággal rabszolgákként bánanak az odaszakadt magyarokkal. Dolgoztatják, ütik verik őket s bért alig fizetnek nekik. Piszkos ólakban kell hálnoik, a hol a rémes mocsárlázba esnek. De a betegeteket sem ki-mélik. Egy néger a hátuk mögött áll s ha nem dolgoznak, korbáccsal ütik s lelővéssel fenyegetik őket. Ily kétségheeset helyzetben kerestek menekvést a magyar-osztrák konzulátusnál amely a vizsgálat nyomán rájött, hogy a Miller féle közvetítő iroda ez év augusztus első napjaiban mintegy százötven embert adott el az albamai nagy telepítvényeseknek, akik közt husz magyar is volt. A konzulátus emberkínzás címén megette a telepítvényes s a közvetítő cég ellen is a büntényítő feljelentést Mindenesetre megszivlelendő intőjel ez azok számára, akik még mindig Amerikába vágyódnak, mintha ott tejjel-mézszel folyó országra akadnának.

K Ö Z G A Z D A S Á G.

Új korszak a méhészet terén.

A méhészek most a XIX-ik században világszerte kezdték belátni, hogy a közönséges kasokkal, az u. n. mozgathatlan építményű kaptárokkal a méhészkedés nagyon bizonytalan, csak a véletlenre van bízva; kutattak, próbáltak jobbat feltalálni; nálunk is többen egy vagy más irányban tettek kísérleteket. Mig végre fellépett Dzierzon az ő mozdítható építményű kaptáraival; az ő pálczikáira a méhek lépeiket ráépítették s annál fogva minden lépést kivenni és ismét visszatenni lehetett. Megvolt találva a nyitja a dolognak, kezünkbe volt adva a méhek gyepelője s annál fogva irányozhattuk azoknak működését. És mi irányoztuk, nagyon is irányoztuk; de nem kellő szerencsével a gyakorlati téren? Sok volt az elmélet, kevés és nem helyes irányu a gyakorlat. Mit tettünk általában Méh-törzseinket nem engedték ugyan rajozni, gátoltuk azokat mindenféle fogásokkal anya kifogás, elzárás, fiasítás kizsedés, méz kizsedés, pörgetés és számtalan miveletekkel; valósággal tressziroztuk méheinket s azok nem munkálkodhattak kellőképpen, nem gyűjthettek elég mézet. Nem gyűjthettek különösen azért, mert míg egyfelől korlátoztuk a rajzást, másfelől pedig csináltuk a műrajokat, a kezdők különösen sokat csináltak. Tehát megosztottuk méheinket akkor, amikor éppen a legtöbb gyűjtő méhre lett volna szükség. Viszont észre egyesítjük a sok hitvány rajt és műrajt, hogy félre legyen mentől több fogyasztó. Ez volt és még most is ez azon circulus-vitosus, a mely a mi mostani méhészkedésünket, a Dierzon-rendszerű méhészetet sikertelenné teszi. Megyünk a régi szerzet, évről-évre siker nélkül; elnevezvén azt okszerű méhészkedésnek. Nos tehát, itt van a forduló pont; szabadítsuk fel magunkat a sablontól és irányítsuk méhészkedésünket akként, hogy méheink ne rajozzanak akkor, a mikor a mézgyűjtés ideje bekövetkezett; és ne rajozzanak erőszakos beavatkozásra, hanem egyedül természeti ösztönükből kijolyólag. Az én kaptárom és rendszeremnél fogva felszaporodnak méheink őríási munkás sereggé, de nem rajoznak; minél fogva az a temérdek méh rendkívül sok mézet gyűjt be, a melyből jut felesleg a

méhésznek jutalmul és marad a méh-törzsnak annyi, hogy még a jövő évre is biztosítva van. Képes egy-egy méh-törzs begyűjteni 30—60 sőt több kgr. mézet is. Mert nézük csak, hogy valódi kép miért is rajzik az a méh-törzs? Tudjuk azt, hogy tavasszal, ha az anya erős, fiasításra képes, naponként tojik ezer. két sőt három ezer petét is. Ha most már csak 30 napot vesszünk is számításba. 60—90 ezerre is felszaporodik számuk. Ezen rengeteg sok méh, sem a paraszt kásban, sem a Dzierzon kaptárban nem fér meg, kénytelen tehát kirajozni. Kénytelen, mondom, mert ha van hira, nem fog kirajozni. Ez oly tény, oly természeti igazság, hogy a felett vitázni nem lehet.

Észrevette ezt Neizer, azért tért el kaptára beosztásában az országosan elfogadott szabvány kaptár beosztásától. Azért nagyobbította meg a megszabott keret méretét Boczonádi Szabó Imre. De mindketten megmaradtak a megoszthatatlan kaptár alak mellett; azért nem lesz rendszerünk maradandó és azért, mert ez nagyon sok munkával jár és a paraszt embernek csak úgy nem való a kezébe, mint nem való a Dzierzon kaptár. Én megszabadítottam magamat a lenyűgöző sablontól! Mellőztem mind a megszabott keret méretét, mind a kaptárt. Keretaim mérete sokkal nagyobb, kaptárom pedig egyes fiókokból van összealkotva s ennek folytán megfér benne az óriás törzs, sőt a tartalék raj is. Munka elenyésző csekély van vele, úgy, hogy egy erőteljes ember képes 2—4 száz törzset is kezelni. Viszont semmiféle erőszakos műtéttel, — mint az anya elzárás, műrajkészítés, fiasítás kizsedése, a mézterés Háhnemann ráccsal való elzárása, — nem követelek el méheimmel; minden a maga természetes útján megy! s éppen azért teljes a hitem, meggyőződés, hogy az utat tör magának és örökös kincse lesz a méhészeknek.

Kaptáromat és rendszeremet közkinccs akarom tenni, hogy annak hasznát élvezze mindenki, De uttörő levén, méltán kérhetem méhésztársaim támogatását.

Ezer rendszerem kifejtésére megirt kalauzomat kinyomatom, azért kérem, annak előfizetési árát 5 koronát, egy három fiókos mintakaptár árát, 20 koronát, hozzám Szekszárdra mielőbb beküldeni.

Ha magasnak tetszik az ár, méltóztásának figyelembe venni, hogy én egy egész tudományt, mely 37 évi kutatásaimnak, tanulmányaimnak eredménye, adok a kezükbe, amely valósággal aranybányát tár fel méhésztársaimnak.

A kalauzt német nyelven is kinyomatom, ha elég előfizető jelentkezik. Ára szintén 5 korona.

Dömötör László
méhész.

Szerkesztői üzenet.

Sz. T.-Szentgyörgy. A most küldöttet pár hét múlva felhasználjuk.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik szeretet flam, illetve testvérünk elhunytá alkalmából részvéltüket kifejezték, vagy a temetésén megjelenni szivesek voltak, fogadják ezután is halás köszönetünket.

Csáktornya, 1906 deczember 6.

Puhr család.

Sve pošiljke se tiču zadržaja novinah, naj se pošiljaju na me, urednika vu Csáktornya.

Izdateljstvo:

knjižara Strausz Sándora, kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazi društveni, znastveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Prodajna cena je:
Na celo leto . . . . . 8 kor.
Na pol leta . . . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fil.

Obznane se poleg pogodbe i faj računaju.

Odgovorni urednik: LOPARITS R. JÓZSEF.	Glavni urednik: MARGITAI JOZSEF.	Izdatelj i vlasnik: STRAUSZ SÁNDOR.
--	--	---

Medjimurski Kolendar.

Već takva je navada, da bi za sigurno jako čelarno postalo Medjimurcom, ako jedanput nebi mogli na Katarinje dobiti Medjimurski Kolendar. Na ovaj dan se stolina i stolina ljud tiska vu knjižari vu Csáktornyi, vsaki išće svojega već tak obmlubenoga medjimurskog kolendara.

Ali i ne zabada! Već 24 ljeta podučava taj kolendar mirno lepo, verno medjimurski narod, negda negda mu i dobru vuru priskrbi, kada vu kolendaru smješice i druge štive čita. Kak svako ljeto, tak i ljeto je kolendar pun lepih štivah. Jer oni koji okolo kolendara posluju, se trsiju, da čim bolje, lepše, i kak okolnosti dopustiju izvrstneše daju našim dragim medjimurcom.

Ali i kak nebi bil dober naš kolendar, kada opet vu njem najdemo štivu od našeg mladog srca pripovedača od g. Em. Kollay-a. On je opet zmogel jednu i to onak pravu.

Onim roditeljem preporučamo ovu štivu, koji za Boga nebi dali, da se gospon učitelj malo dotekne hlačicah njihovog stephleba. Takov fini štiček je bil Bašnečov Ivek, koj je strašno sekeral gospona učitelja, osobito pak od onda od kad je bil gospon naučitelj odsudjen na štrof zbog Iveka. I Bašnečov Ivek je srdil, mučil gospodina naučitelja da je ov zgubil volju za živeti. Ali došel je vodec na brodec . . . Pak je i dobil gospodin učitelj zadovoljščinu od sudbine. Samo pročitajte, jako vam je ljepa poučljiva i jedno i zabavna ova štiva.

Stoletni prorok nam kaj, kaj prorokuje ali i on sam veli zato se ne treba bojati, jer bolje je hudo prorokovanje i dober plod

. . . Jer lehko je iz zvezdah prorokovati Janki kre kupice.

Zmed poučljivih i zabavnih štivah se još moreju spomenuti sledeće:

Božična pripovest. — Spisal: Majczen Ferenc.

Vtunjena cirkva. — Spisal: Hrusóczy Elek.

Prenos kostih Rakócijevih: — Spisal: L. R. J.

Takájše se više štiva more najti, koje su poučeljive za narod vraćenja radi. A za tem je »Nekaj za kratek čas» pun dobrih i bolših smješicah.

Vu kolendaru je i slika Rákóczi Ferenc-a II.

Zatem su nutri sejmi i proščenja. Stara želja medjimurcov je da se meseci po latinski pišeju pri sejmah vu Horvatskoj. Kak vidimo to se je vezda na pamet zelo i okolo Medjimurja bliže koji sejmi su ondi su već latinskim imenom pisani sejmi. A kak čujemo je obećano, da budu za 1908 godinu već svi sejmovi meseci sa latinskim imenom nazivani.

Vu kolendaru ja puno oglasov. I to je na korist siromaškumu puku, barem zna kam se obrnuti, kada mu je kakova roba treba.

Dakle svega je vu kolendaru, pustimo ga sa tem na put, da se naj vuči naš medjimurski puk iz njega.

Mlečne zadruge.

Na veliki hasen selskih mlečnih zadruga hoćemo pozornost naših čitateljev pozvati. Tak smo ravno sa ovimi kak sa dru-

gimi zadrugami. Na najveći hasen su zadruge (družtva) malim gazdom, ali ipak na vno go mestah se jako malo staraju njnimi, i pak i na onih mestah, gde su utemeljili zadruge, je vno goput propasti pustiju. Naš narod ne drži za vno go vredni takov izvor penezah, akoprem je taj izvor vno go pozornosti vreden. Ako bi samo malo bolje gledali kcoj, bi se moglo pripetiti, kaj još sada za veliko čudo držimo, da bi mogli iz mleka više penezah dobiti, nego iz kuruze ili iz pšenice.

Vredno se je sa zadrugami baviti. Pri poznal je to taki i minister poljodelskih poslov još onda kada je prvič postal ministrom. Pred devetimi ljetmi je komaj nekoi par mlečnih zadrugah bilo vu orsagu. Vse skupa 34 njih je bilo i letni dohodek njim je bil vu 1897. ljetu komaj pol milijona krunah, a sada 1904-ga ljeta su već deset milijonov više dobile poslujuće 584 mlečne zadruge. Pod devet ljetmi se je broj zadrugah sedemnajstput vekšim narasel, članov je dvadesetputa više i članice su petnajstputa narasle. 1897-ga ljeta su četiri i trifertalje milionov litrov mleka dopeljali nutri člani a 1904 ljeta već više kak 95 milijonov i 350 jezer litrov. Dakle čez osem ljet je više kak 90 millionov na više naraslo broj dopeljanih litrov.

Vno go se vidi to tak vu brojih, ali pak je malo. Malo je borme jer i desetput, tuliko bi moglo biti. Da to nije takovo zahtevanje koje nebi moglo biti za postignuti. nam more posvedočiti Baranja varmegijje slučaj, gde je prošlog ljeta 98 mlečnih zadrugah bilo i skorom 12¹/₂ pol milijunov litrov mleka su dopeljali skup člani. Ne menje kak blizu pol milijona kilogramov

Z A B A V A.

Komišar i žandar.

Glasoviti čarobnjak (Taschenspieler) Hamilton nije nikada svoju umietnost po malih varaših pokazival, on je samo po velikih varaših i pred mogobrojnim občinstvom se produciral. Dakako da je njegova umietnost bila izvanredna i bi reći, pravo čudo, akoprem je izvajdanje išlo na posve naravski način.

Jednoč je na svojem umietnom putovanju došel i u varašinec T. u Burgundskoj i tu mu je na jedan krat nekaj puholo u glavu: »ajde da se jedan krat i u malom varašincu producira.« Otiđe anda u prvu kavanu, gde su se baš navadni domači gosti biljarili i kartali, kak to već ide.

U takovom malom varašincu, gde svaki jedan drugoga pozna, je stranjski biela vranica med njimi, pak kad je Hamilton došel u kavanu, onako elegantno oblečen, svi su ga znatizeljno gledali i med sobom šaptajuć jedan drugoga pitali, da tko je taj, ali poznati ga nije nitko. On je to opazio, da se svi za njegovu osobu zauimaju, ali ga to nije

nikaj bunilo; stal je k biljaru i gledal igrače »šaha«, a onde »domina«, kak se to već po kavanah pri svakem stolu igra.

Na jedan krat hoće jedan igrač poglednuti na svoju žepnu uru, jeli je već vrieme za u ured idti, ali ure nema u žepu. Na njegovo glasno osupnenje posegnu i ostali u svoje žepe, ali ni jedan nema svoje ure u žepu, — svi su okradjeni. Takovoga kaj se ovde još nikada nije dogodila, pak su stoga svih oči bile uprte u toga stranjskoga gospodina, jer makar je bil i elegantno oblečen i finoga ponašanja, ipak se svaki dan po novinah o finih i elegantnih tatovih čita. Jedan anda prisoptne tiho kelneru u uho, da pošalje po policajnoga komišara, kelner to priobči kavanaru, a ov se odmahdigne i otiđe sam u osobi napoliciju. Za kratak čas dojde komišar još sa dvima žandari koji se odmah postiraju svaki k jednim vratam kavane, za da nebi taj stranjski, koj je očito jedini mogel biti tat, kroz koja pobiegl. Sada komišar pristupi k stranjskomu tega na svoj sužbeni način pozove, da se mora dati previziterati, jer je na njega pala sumnja tatbine.

I ter kak se je na taj službeni poziv, stranjski uzvrpolil, te energični proviedoval proti tomu, da bi njega mogel tko za lopova i tata držati. Sad je nastalo pravdanje med njim i komišarom med kojim je stranjski odrešito zahteval, da ako hoću njega vizitirati, on će to samo dopustiti i podvrći se, ako se i ostali u kavani budu dali vizitirati, jer dok se izravno nezna tko je tat, more sumnja za krađu svakoga prisutnoga teretiti. Konačno, kad ga je komišar osigurao, da će se svi prisutni morali vizitaciji podvrgnuti, pustil se je pretražiti.

Medjutim se pri njem nije nikaj drugo našlo, kak njegov žepni rubac, novčarka rukavice i očale, tako zvani »zwicker.«

Svi su se začudili!

Sada su se i svi ostali prisutni gosti dali, po dogovoru, pretraživati, ali i kod njih nije niti znaha kakove ure se mogla najti.

Na jedan krat pokaže Hamilton na kavannara i primetne, da se je zaboravilo i njega pretraživati. Kavanar stupi smejuć se napred, za da ga anda neka slobodno pretraže. Ali kod pretraživanja su se na nje-

putra su napravili iz ovoga mleka, za kojega su dobili baranyaški gazdi (i to mali gazdi) više kak jedan i fertalj millijun korun.

Jedna varmegija, koja po zadrugah mlečnih tuliko dohodka ima je vredna postenja je vredna, da u sledimo. Da bi samo sve varmegije tak počele se trsiti, onda bi na hitroma blažen bil ovaj narod. Im u najviše mestah, gde nega još mlečne zadruge, se samo raztepe — hasen od krave. Varsa je mrti dalko, ta je ne vredno nesti mleko, pak tak niti dohodek nikakov ne dojde iz mlečna. Mlečna zadruga je zato, da se vu občini sve suvišno mleko skup pobere, na puter napravi i tak vu peneze spravi. Ili slučajno već samo započneju prodati još kakti teint, tojest pene iz kojih bude puter i ovo drugo doma pohasnuju. Takova mesta kam se pene, tojest mlečni belunjek more prodati vu Temesvaru, Szabadki, Veszprému i Dombovaru.

Ali nemislmo si, da je Baranya varmegija jedina, koja ima vnoغو zadrugah i koja vnoغو penezah dobi za mleko. Prvo mesto je zasigurno njeno, ali drugo mesto se već Tolna varmegije tiče. Ovdí su bez šestdeset jezer korun jednu milijun korunah dobili po mlečnih zadrugah.

Vu Bacski su skorom trifertalje millijunov korun a vu našoj Zalavarmegiji su blizu sedemstojezer korun dobili iz mleka. I vu Vasvármegiji je više dobleno kak 600 jezer korun iz mlečnoga hasna.

Ako ovih 4—5 varmegijah po mlečnih zadrugah dobleni hasen skup denemo, vidimo da celoga hasna po prilici polovicu denemo vun. To nam kaže, kak još vnoغو mestah je vu orsagu koja su zaostala i kak još veliki je prostor, gde je posluvati treba, da budu tak celi orsag pun sa mlečnimi zadrugami, kak je Baranjska varmegija.

Ne samo jeden glas se je čul pod zandje vreme zbog toga, da vnoغو ljudi već i pri mlečnih zadrugah spekulera. Proti tomu se moraju mlečne zadruge braniti tak da nepustiju takove ljudi kcoj, koji za svoj žep hoćeju kšeft imati. Čujemo da za malo vreme bude se napravil i orsacki central vu koji budu mlečne zadruge spadala ovaj bude se trsil red delati med zpdrugami i njihovimi članovi.

Ako hoćemo napreduvati, moramo se trsiti da za dobrimi peldami idemo i nje

sledimo. Trsimo se da budu se mlečne zadruge po vremenu tuliko narasle, da ne od stotinah, nego od jezerah budemo mogli pisati. Kuliko se obćinah najde i denes gde 40—50 jezer korun dobiju na leto iz mlečnih zadrugah, a i prije su morebiti samo nekogaja filera dobili. Ove pelde nam najbudu pred našimi očmi i primimo se dela. Prosimo našu gospodu navučitelje da nam navuk daju vu tój stvari ili naj pišuju k ministerijumu poljodelskih poslova, od kud najobširniji navúk daju gazdom, pak i pošleju vun professore, koji o tem držuju navuके pukom, gde se volja kaže da se mlečna zadruga utemelji. Tak pomaže poljodelskih poslova ministerijum male gazde da se čim bolje ojačaju, i da se sa težkoćami života tem bolje moreju prevlabati.

Cs. E.

KAJ JE NOVOGA?

— **Kalendar**: December 10 Pondeljek. Melkiades papa muč. — 11. Tork, Damas papa muč. — 12. Sreda, Sinej muč. — 13. Četvrtak, Lucija mučenica. — 14. Petek, Nikar bišk. — 15. Subota Valerijan mučenik. — 16. Nedelja kurebijus biškup. — Evangelium ove nedelje je: »Židovi su pope i levite poslali k Janošu. — Mladi mesec bude 15-ga ob 7 vuri 54 minuti po poldan. — Sejam bude 13-ga vu Drávavásárhelyu, — kak takajše 13-ga vu Legradu. — Vreme kude mrzlo na mesta i sneg.

— **Zabadav razdeljene**. Minister trgovačkih poslova, Kossuth Ferencz je med stanovnikima Szatmárvarmegije 400 komadov mašinah za tkati razdelil i to čisto zabadav.

— **Katarinski sejam** vu Csáktornyi je prošloga meseca 26-ga bil tojest prošli pondeljek. Ovo lepo vreme koje ovu jesen služi za sve je takajše i sejma jako živahinino delo. Marve su vnoغو dognali, pak je i vnoغو kupcov bilo. Dognano je 4206 komadov rogovate marve i 2000 konjov. Prodano je 1564 komadov rogovate marhe i po prilici 500 konjov. Najdražeše rogovate marhe par je 1200 korun koštal. Najdražeši konj za voziti je komad 2000 korun koštal jedno letno žrebe do 380 korun 2 letno žrebe do 450 korun 3 letno žrebe do 1500 korun je bilo prodano.

— **Vumrl je**. Mali sin Farkaš Lajoša

grofovskog išpana 4 meseci star Miklós je vumrl novembra 28-ga vu Csáktornyi,

— **Venčanje**. Dr. Wolf Béla csáktornyaški lećnik je ovoga meseca drugoga držal venčanje sa vdovicom Pollák Sámuela rođenom Freier Ettom vu Csáktornyi.

— **Lepa vkanjlivost**. Zagrebački nadbiskup Gjuro Posilović je dobil ove dane telegrama, da bude ga pohodil iz zvunašnjeg ministarstva jeden višesi činovnik Berger da se šnjim o jako važnoj stvari spomina. I zaisto taj činovnik je i došel i dal se je vu biskupovoj kućiji voziti, nadalje sa ablegatom Frankom je konferiral nekoliko ljudi povkanil i skoro vušjel ali nije imel za to vremena. Jer taj ministarski činovnik nije bil nigdar činovnik, nego je jeden — vkanjlivec, koj celoga sveta vkanjuje i zove se Štrassnoff. Najrajše povkani takvu veliku gospodu, koje dobro nasamari a zatem ajde. Sada ju on sam sebe vkanil je zagrebačkoj policiji, se je sumnjivi videl, pak su pa zato i odpratili vu Budapeštu, gde se je zeznalo tko je i budapeštanski policaji su ga prijeli.

— **Štrassnoff** koj je zagrebačku gospodu povkanil je jako znameniti človek. Najrajši velikoga gospona špila i ili se obleće vu soldacku opravu, ili pak se vun da za kakovoga visokoga ministerskoga činovnika. Do sada su ga navek morali slobodno pustiti jer na njega nikaj nisu mogli došvedočiti da je kriv. Tak je fini ftič, da mu nikak neznaju niti jednu krivnju prišiti na hrbet. Sada vu Zagrebu se je malo prežuril. Zato je i zgubljen.

— **Sarajevski junak**. Ove dane je vumrl vu Bupapešti Lemaics Gyorgy penzionerani feldzeigmeister. Lemaics je vu Bosniji se viteško boril, on je vodil Molinári bake koji su poleg Sarajeve na bregu osvojili onu tvrđavu, gde su turki bili i tak je potlam i samoga grada osvojil. Njegovi soldati su prijeli takajše i Hadži Loja.

— **Zaklal je kravu**. Vu Hudovljani blizu Kapele je Mihić Gjuro imal jednoga kozleka koj je celo ljeto hodil sa kravami na pašu. Prošle dneve je počel kozlek napadati na jednu kravu i na paši je počel hrvati sa njom. Med tem ju je pogodil tak vu čelu, da je krava za nekogí dan poginula. Krava je vredna bila 300 korun.

govu osupnjenost, pri njem u žepih našle tri ure, koje su po dotičnih vlastnicah odmah kakti njihove bile ustanovljene.

Kavanar se je prestal posmiehavati! »Gospodin komišar« — veli Hamilton »izvolite sada i obodva žandara tražiti dati.«

Nastala je halabuka od strane žandarah. Kako se može posumnjati na žandare, da su kraji. Ali sve protestiranje bilo je badava, jer Hamilton je pri svojem zahtievu ostal, jer je tako dogovoreno bilo, da se svi prisutni, anda i žandari imadu pretražiti, i tako su se morali i žandari pretraženju podvrći. I nut čudo! Pri njih je nadjeno osam urah, stranom i njihovih žepih a stranom u sarah čizmehkih. Njihovo iznenadjenje nad tim se neda opisati.

Toga je sad ali ipak bilo preveć, te je komišar, poglednuv Hamiltona zdvojno izkriknul: »Ali moj gospodine ja vas nepoznam niti neznam tko i odkuda ste, ali sad e ipak vrijeme, da već jednom bude toj komediji kraj i konac. Pozivam vas, da sa mnom idete na policiju, jer tu nisu prave stvari po ariedini.«

»Drage volje ču vas slediti.« — odgovori Hamilton — »ali pošto se je ovde u moje poštenje zadelo, bi se ipak moral prati i moju nedužnost dokazati, jer ja mislim, da to nije samo tak, nekoga statbine potvoriti, koj na to niti nije mislil. I sad je samo još jedan ovde, koj se prestraživanju kak ja nije podvrgnul.«

»A koj je taj?« — zapita komišar. »No, — vi sami.« — odgovori Hamilton.

»Ja?« — začudi se komišar — »Ali kaj vi to mislite? — Jeli neznate, da sam ja državni činovnik? — Pak kako možete i kako se usudjujete na me sumnju hitati?«

»To je meni sve jedno« — odgovori Hamilton — »ja nesumjam na nikoga, ali tako je bilo dogovoreno prije moga pretraživanja. I ja sam pošten čoviek, pak ste me ipak dali pretraživati, a polag uglavljenog dogovora, se moraju svi, dakle i vaša poštena osoba pretražiti. Jednaka pravica za svakoga!«

»Je, je!« — kričali su svi prisutni — »Jednako pravica za svakoga! — I nas ste

pretraživali, a dogovor je, da se svi imadu pretražiti, koji su ovde, a vi ste takodjer ovde te ste još ktomu i na to prvi pristal, anda ...»

Kad je komišar videl, da je sve navlilo na njega, zavikne srdito: »No, anda tu sam vam, pak me pretraživajte!« — Stim vsegne sam u jedan žep i — osupnjen izvadi iz njega punu šaku lancekah za ure, iz tretjeja, četvrtoga i petoga žepa samo radi i čudi se; tu su bile doze za cigarete, cigariši, tuđi žepni rubci i srebrena kavka žličica. Sav zmeten gleda u te sve stvari onda opet okolo i neznaj kaj bi rekel.

Silan smieh nastade po celoj kavani te si svaki svoju uru, lanceka, cigariša, rubca izmed tu nagomilanih stvari pošće i vzeme. Onako u smiehu i zapanjeni, gledaju svi jedan drugoga, a najbolje stranjskoga. To im je bilo jasno, da tu o kradji nema govora, već da je to nieka šala, koju ali nitko nije znal razložiti niti joj izvora najti. Svi su tu stali pred zagonetkom, koju odgonetnuti nitko nije znal.

I sad se Hamilton popne na stolac i

— **Medjimurski virilišti vármegye.** Na 1907. ljeto su iz medjimurja sledeći zeti gori za virilište: Grof Festetics Jenő, Csáktornya, Hirschler Miksa, Alsódomboru, Neuman Miksa mlajši Csáktornya, Murai Robert Belica, Ziegler Kálmán Csáktornya, Morandini Bálint Csáktornya, Zozoli Ferencz Drávavásárhely, Filipics Lajos Drávavásárhely, Peczek György Tüskeszentgyörgy, Szabó Elek Alsópuzstákovec, Fridl József Csáktornya, Imrey Ferenc Szoboticza, Habus Mihály Perlak, Pethő Jenő Csáktornya, Fábián Gyula Légrád, Wellák Rezső Csáktornya, Langer Makár Bányavár, Igrec Márton Alsódomboru, Neufeld Lajos Bottornya, Nuzsy Mátyás Csáktornya, Hochsinger Sándor Antonovics Jozsef, Hencsey Gábor, Csáktornya, Meider Mor Drávavásárhely, Kohn Herman, Krasovec Jozsef, Heinrich Miksa, Pecsornik Otto Csáktornya. — Ovih imena su poleg zakona vu podžupanskom uredu od novembra 15-ga do 30-ga bila vun obešena do ovog časa je svaki, koj je morebiti kaj proti imel mogel se naglasivati.

— **Svadiju se vu Rejksratu.** Naši susedi vu Austriji imaju čas, da se vu njihovom saboru bijeju. Dok se prinas vu Magjarskoj trsiju ablegati trsiju čim više dobrih zakonov napraviti za podpomaganje siromakov, evo vu Austriji se bijeju vu Orsačkim spravišču. Jeden Albrecht zvani švaba se je hotel spričavati, ali na to mu je Klofač česki ablegat zakričal da laže. Albrecht je pograbil Klofača a drugi ablegati su se takaj pograbili švabi i pemci su se bili i tintarnice hitali proti predsedniku... Tak lepo to ide već vnogo ljeta... Negda su i trompete, bubnje donesli sobom, te su sa riglami ružili... Vezda se bijeju i razpravljaju izbornu reformu, tojest novi zakon za austrijske izbore. Negda, negda celi cirкус napraviju. Lepa skupština!

— **Položaj Vaszary-ja.** Prvoga nadbiskupa Magjarske Vaszary Kološ hercegprimate položaj je opet bolši. Već nije tak betežen i vručica mu je čisto minula. Vezda je već i apetit dobio nazad i dobro se hrani. Vnogo se jih je popitavalo zvrhu stališa hercegprimateova vu biskupskoj palači.

— **Mirkovicsa su prijeli.** Već vu zadnjim broju smo pisali da je Mirkovics Ljubomir skočil iz jednog budapeštanskog rešta. Sada javiju novine, da su Mirkovicsa

jakim glasom, koj je nadjačal tarmu i smiech prisutnih, zavikne:

»Gospodo moja! Sve ovo je bila samo mala sala, koju sam vam ovde priredil, za da dobite predukas onih iznenadjenjeh, koje ču vam danas u večer u theaterskih prostorijah svojim čarobijama prirediti. Ja sam Hamilton, magister čarobnjačkih umietnostih koj sam se kod svih evropskih carskih i kraljevskih dvorovih, kak i po svih većih varaših pred najodličnijim občinstvom produciral i u svakom slučaj najvišjeg i najvećeg priznanja dielnik bil. Moje sviedočbe o tom stoje svakomu, koj se za to zanima, na raspolaganje.»

To se razme, da je one večeri i sledjećih, theater bil prenapunjen i Hamilton je polučil liepi dohodak.

Ako pak Hamilton tu zagonetku u kavani nebi bil odgonetnul, tak bi sigurno nekoliko stotinah sviedokah još svojim potomcima pričali, da je jednog dana sam »Bog budi snami« varašinca T. posietil.

Em. Kollay.

prijeli vu Erzsebetfalvi poleg Budapešte, gde su ga taki počeli iskati. Žandari su zaznali najme da pri jednoj hiži stranjski clovek stanuje. Taki su ga prijeli. On je tajil da bi Mirkovics bil, ali je stražmešter ga prepoznal pak je zato i on popustil te je počel valuvati. Povedal je sve kak je skočil, kak smo to i mi vu naših novinah pisali. Zatem su ga nazaj odpeljali vu rešt, gde su ga vu železje okovali i onak ga vu rešt zaprli. Veli da zato je skočil pred sudom on den, jer je znal da ako ga odsudiju već, onda ga vu Illavu ili vu Váczu odeženeju vu rešt, a onda bi već težko bilo skočiti.

— **Sigurni tolvaji.** Vu Diedenhofenu su prošle dane si zeli stan vu jednoj oštariji dva stranjski a zatem su pogodili tri tišlare sa kojimi skup su vu Bertio grofa kaštelj išli i tam su pokazali jedno pismo, poleg koje njim je Bertio grof iz Pariza pisal, da naj stoji vredne gobeline donešenu vu Pariz. Svi slugi su taki pomagali iz stena doli zeti gobeline skojimi su anda nepoznani dva stranjski otišli. Kada je ravnatelj kaštelja dimo došel, su mu sve povedali slugi i on je taki telegrafiral vu Pariz grofu, ali ov je nazaj poslal glas, da on nije nikomu rekel gobeline odnesli. Dakle tolvaji su sa krivim pismom vkrali vnogo vrednosti. Tak se vidi da su tati vu Englezku skočili. Sada je išćeju.

Skočil je i vkanil. Redarstvo išće jednoga Neuhold Jozsef zvanoga 26 ljet staroga službenika, koj je vu Budapešti za 5000 korun povkanil svojega gazdu i sada je skočil, Gazda njegov Takács Győző je višeput njemu dal peneze prek da naj vu ovoj ili vu onoj kassi plati, ali Neuhold to nije napravil, nego je peneze vu žep del. Sada 1-ga se je zavvedila huncutarija, ali onda je već Neuhold dalko bil. Sada ga išćeju.

— **Kraj gostovanju.** Novembra 25-ga na gostovanju Szermek Eleka iz Belice su naročni bili i Ovcšár György i Ovcšár Márk sa svojimi ženami. Čista je vu redu išlo zabavljanje, dok nije došel na večer ob 9 vuri Petrácz Ivan 26 ljet star marofski sluga. Najme med tancanjem se je na Petráčovoj rubači doli otrgel jeden gomb kojega je Ovcšár Márka žena prišla nazad dečku, kaj je njezin muž videl i počel je strahom bit za ženom. Pak mu niti vrag nije dal mira, nego je išel sa svojim bratom na dvor, gde su se spominali, kaj su čineći. Kada je to Petrácz spazil i on je išel za njimi, pak njim je zobra rekel, da naj budu mirni im i to većput se pripeti, da žena nekomu prišije gomba, pak zato nikaj nije. Ali već je ne bilo moći vmiriti dva brate i bolje i bolje su se svadili na to je Petrácz penecila zel vun, kaj je Ovcšár Györgyja žmehka žena videla i ravno je muža vkrej hotela odpeljati, da se ne svadi, ali ravno vu nesrećnim hipu lada je Petrácz muža hotel vpičiti je nož ne muža, nego ženu trefi vu črevo. Prepičil je črevo žene, koja je taki omedlela i pred cajtom porodila mrtvo d te vu 7 mesecu. A ona sama med životom i smrtjom leži i nije ufanja, da bi ostala.

— **Štrajk dijački** vu Petrinji. »Novi Srbobran« javlja, da je jučer čitavi četvrti razret na petrinjskoj preparandiji stupilo u štrajk. Uzrok mu je postupanje profesora Kovačevića sa dijakima. Diaki su ostavili predavanje i izjavili direktoru, da ne će iti u školu, dok je profesor Kovačević na zavedu, i da traže protiv sebe istragu.

Politički pregled.

Vu orsačkim spravišču još i sada traja razprava zvrhu proračuna za sledeće ljeto. Med tem se vnogo lepih govorov čuje. Kossuth minister trgovečkih poslova je celi program spovedal orsačkomu spravišču.

Pred orsačko spravišće je dočel i Mezőfi Vilmos socijalista i ablegat sa tem govorom, da zakaj vlada hoće dopustiti iz Kine donesti težake, tak zvane kulije.

Kossuth minister ali i Sterényi državni tajnik je takajse povedal pred celim saborom, da vlada nije nepriatelj težakom, samo hoće priprečiti da težake takovi puntaju, koj samo iz puntanja živiju. Sterényi je prošil orsačko spravišće da naj oprostite težakom i naj nje zato nekaštiguje, da je neudšni puntari za nos vodiju.

Financijsalni i gospodarstveni odbor magnetske kuće razpravljaj je jučer o osnovama zakona, koje su dosad iznešene pred zastupničku kuću. Na razne upite odgovorio je državni tajnik Szterényi da je agrarni radnički pokret nastal samostalno i neovisno od pokreta tvorničkih radnika. Polarne tačke obiju stranaka jesu tako različite, da se poljodelstvo nema čemu bojati od napredjivanja industrije. Ocrtal je današnje stanje radničkog pokreta i naglasil, da vlada nanjerava stati na put nnpodobštinama, koje bi iz tog pokreta mogle nastati, i to ne bajonetama, nego osiguranjem okcione šlobode poslodavaca i radnika.

Govornik upozorava na savez izmedju poljodelstva i industrije i razlaže koristi, koje će imati poljodelstvo od inlenzivno razvijene industrije. Dokazuje obzirom na eksportno nastojanje Srbije i Rumunije, kako i magjarskom poljodelstvu treba tog nastojanja. Na koncu je odgovoril. Szterényi na dva upila. U senatu za industriju imat će svoja mjesta i članovi zakonodavstva, a priličan broj mjesta imat će i članovi magnetske hiže. Na pitanje, hoće li vlada veću svotu nego do sada uložiti za industriju imat će svoja mjesta i članovi zakonodavstva, a priličan broj mjesta imat će i članovi magnetske hiže. Na pitanje hoće li vlada veću svotu nego do sada uložiti za industriju, odgovoril je govornik, da će vlada podiči veliki fond za industriju i to odmah čim se stanje na novčanom tržištu poboljša.

Vu orsačkim spravišču dalje ide, proračunska razprava. Življa debata bilo je jedino nod predloga zastupnika Vajde, da se izradi zakon o regulaciji plaća kot liječnika. Andrassy je obečal, da će zakon biti predložen, a svota uvrštena već za buduću godinu. Proračun ministra unutarnjih poslova bit će valjda danas raspravljen, a sutra će se preći na proračun ministra trgovine.

Gubona árak. — Ujena žitka

nmázsa.	l m-cent.	kor fil.
Buza	pšenica	13.50—
Rozs	hrz	11.50—
Árpa	ječmen	12.30—
Zab	Zob	14.00—
Kukoricza uj	Kuruza nova	10.40—
Fehér bab uj	Grabi beli	17.00—
Sárga » »	» žuti	14.00—
Vegyes » »	» zinešan	14.00—
Kendermag	Konopljeno seme	24.00—
Lenmag	Len	20.00—
Tökmag	Košćice	19.00—
Bükköny	Grahorka	14.00—

4282/tk. 906.

I. Árverési hirdetés.

A csáktornyai kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Kovács Lipót ügyvéd mint Hessel Jakab csödtömege részére kirendelt gondnok végrehajlatónak k. Kengyer Regina csáktornyai lakos elleni 63 kor, 70 fill. tőke és járuléka iránti végrehajtási ügyében az árverés az 1228/tk. 906. szám alatt elrendeltetvén, de annak megtartása a felek közmegegyezésével elhalasztatván, végrehajlató kérelme folytán végrehajlatónak 63 kor, 70 fill. tőke, ennek 1905. évi február hó 23-tól járó 5 % kamatai, 17 kor, 40 fill., 8 kor, 60 fill. és 12 kor, 30 fill. eddigi és 12 kor, 30 fill. ezuttal megállapított költségekből álló követelése kielégítése végett a nagykanizsai kir. törvényszék és a csáktornyai kir. bíróság területén fekvő a csáktornyai 1239 sztkvben 147/a hrsz. alatt foglalt ingatlanra k. Kengyer Regina nevében álló részre 524 kor, becsárban, továbbá u. o. 879 sztkvben 44b hrsz. alatt foglalt szántó az 1881. évi LX. tc. 156 §-a alapján egészen 150 korona becsárban Dr. Kovács Lipót csáktornyai ügyvéd vagy helyettese közbejöttével a csáktornyai kir. járásbíróság telekkönyvtárában 1906. évi december hó 22 napján d. e. 9 órákor meg fog tartatni.

Kikiáltási ár a fentebb kitelt becsár Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni és pedig 52 k 40 f, 15 k.

Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben még pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számított 60 nap alatt a másodikat ugyanattól 60 nap alatt a harmadikat ugyanattól 90 nap alatt, az árverés napjától számítandó 5% kamattal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módzatok szerint lefizetni.

Kir. bíróság mint tkvi hatóság.
Csáktornyan, 1906. nov. 6. 854

Necsak olvasni

hanem meg is kell kísérni **BERGMANN és TÁRSA, Dresden és Telschen a/E** régen bevált, gyógyító hatású

Steckenpferd lilium-tej-szappanát

azelőtt Bergmann-féle liliumtejszappant (jegy: 2 Bergmänner) hogy szeplőköt ment, fehér arcbört, valamint gyengéd arcszint nyerünk.

Darabja 80 fillér-ért kapható:

Stráhia TestVérek-nél
Csáktornya.

971 14-50

A „Néptakarékpénztár részvénytársaság“-nál Nagykanizsán

Főtér, Bayer cukrász-féle ház
heti 1 korona befizetés
s csekély pótdíj ellenében
1000,
azaz egyezer koronát

biztosíthat magának minden 20 és 60 év közötti ember, aki az intézetnek újonnan szervezett takarékbiztosítási osztályába előzetes orvosi vizsgálat alapján tagul belép.

A segélyegyleti módon teljesítendő heti befizetések mint takarékbefizetések 4%-al kamatoztatnak és bármikor kivéhetők.

Ha a befizető heti befizetéseit 15 éven át pontosan teljesíti, a 15-ik év végén minden 1 korona heti befizetés ellenében **1000** koronát

kap a Néptakarékpénztár rtársaságtól.

Amíg a befizetések folyamatban vannak, a befizető halála esetén, tekintet nélkül arra, hogy mennyi befizetés történt,

minden 1 korona heti befizetés ellenében **1000** koronát

kap a befizető által kijelölt kedvezményezett, vagy a törvényes örökös, a haláleset igazolása után 30 nap alatt.

Ezen, a haláleset alkalmával esedékes összegnek, a vonatkozó szabályok szerinti pontos kifizetését az előkelő hollandi

„Dortrecht“ életbiztosítási társaság (Magyarországi fiókja Budapesten Marokkói-u. 2. saját palota) biztosítja és a „Néptakarékpénztár r. t. Nagykanizsán“ eszközi.

Nők és férfiak egyforma díjat fizetnek! Semmiféle költség nem számítatik!

E befizetések alapján kölcsönök is adhatók váltóra, vagy költségmentesen kezesség mellett.

Vidékiek befizetés: postatakarékpénztár útján költség nélkül eszközölhető.

Részletes felvilágosítások a hivatalos órák alatt d. e. 8¹/₂—12-ig, d. u. 3—5 óráig mindenkinek készséggel adhatók.

A „Néptakarékpénztár r.-társaság Nagykanizsán“ felhívja a közönség figyelmét arra is, hogy a Nagykanizsai Kereskedelmi s Iparbank által eddig folytatott

ZÁLOGÜZLETET

átvette s tovább folytatja. Ezen üzletágban

értékpapírokra, arany és ezüstnemekre az érték 85%-áig utólagos kamatfizetésre zálogkölcsönök adhatók.

Vidéki megbízások posta útján is feladhatók s azonnal intéztetnek.

885 1—5 Az igazgatóság.

EREDETI SINGER- VARRÓGÉPEK minden elképzelhető célra

nemcsak iparosok, hanem a családban előforduló összes varrómunkákra, csak általunk szerezhetők be.

Kérem arra figyelni, hogy bevásárlás csakis fiók-üzleteinkben történjék.

Összes fióküzleteink ezen védjegy által ellátva ismerhetők meg.

SINGER Co. VARRÓGÉP

856 1—0 RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

CSÁKTORNYA, FŐUT 37. SZÁM.

Védjegy: „Horgony!“

A Liniment. Capsici comp.,

a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyult háziszor, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult **közvény-nél, csúznál és meghűlések-nél,** bedörzsölés képpen használva. **Figyelmeztetés.** Silány hamisítványok miatt bevásárlások óvatatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1 40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerárta az „Arany oroszlánhoz“.

Prágában.
Elisabethstrasse 5 neu
Mindennapi szétküldés

TEA

védjegye tea kanna

eredeti csomagokban kap. Stráhia testvérek-nél Csáktornya.

POPOFF

LEGELOKÉLŐB

OROSZ TEAMARKA.

Muraközi Takarékpénztár R.-t. Csáktornya.

A muraközi takarékpénztár részvénytársaság gyűjtő- és előleg-üzletének tizenkettedik csoportját 1907 január 2-án az eddig szokásos feltételek mellett alakítja meg

1. Egy-egy részlet után hetenkint 1 korona fizetendő.
2. A befizetések **208 hétre** terjednek.
3. A takarékpénztár egy-egy 208 koronával befizetett **részlet** után a 208 hét lefolytával **230 koronát** fizet vissza.
4. Az ekképpen 22 koronát kitevő kamat 5% kamatozásnak felel meg.
5. A kamatokat terhelő adó közvetlen a takarékpénztár által fog megfizettetni.
6. Minden részlet után az egész összeg vagyis **230 kor. előleg adatik.**
7. Jogában áll a kölcsönvevőnek felvett előlegét mindenkor visszafizetni, mely esetben a további kamatfizetési kötelezettsége megszűnik.

8. Alapítási költség nem lesz fizetendő. Tekintettel azon körülményre, hogy gyűjtő- és előleg-üzletünkbeni résztvevők **egymás irányában egyetemleges kötelezettségben nem állanak**, ezen üzlet úgy a részt- mint kölcsönvevőknek igen ajánlható.

A vidéki befizetők kényelmére **a heti befizetés a m. kir. postatakarékpénztár útján is eszközölhető**, a befizetési lapokat díjmentesen küldjük be.

Kérjük azon esetben, ha ezen csoportban részt venni hajlandó, azt szóbelileg vagy levélben velünk közölni.

Csáktornyan, 1906 november havában.

A muraközi takarékpénztár részvénytársaság igazgatósága.

3-3

Hirdetések felvételnek
e lap kiadóhivatalában.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a
Réthy-féle pemetefü cukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

8-0 1 doboz 60 fillér.

Csak Réthy-félét fogadjunk el!

Művészi
kivitelű

kará-
csonyi
és ujévi

képes leve-
lezőlapok

nagy válasz-
tébankapha-
tók

Strausz
Sándor

hőnyvhereshedésében
Csáktornya.

Felvilágosítás

vendéglősök, szálloda- és kávéház-tulajdosok részére

Hangszereink felől kiállított elismerésekben, vendéglősök által egyhangulag lesz említve:

„Hupfeld-féle hangszerek által nagy bevétel — a forgalom sokkal nagyobb — sok új vendég lett nyerve — a sörfogyasztás emelve — a hangtelj nagyszerű — a tőkebefektetés gyorsan elenyészlődik — a hangszerek a használatban elpusztíthatlanok.

Hupfeld-féle continental Orchestrion
zongorával, manduru és vonó zenével,
rugó és sulyhajtással.

Hupfeld
phonoliszt-zongora
a legtekélyesebb önműködően játszó
zongora, eredeti művez hangjegyekkel

2-10

Hupfeld-féle
villanyos Orchestrion Kellios

egy katona zenekart pótol.

Minden hangszert egyenkint lehet kicsatolni.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.
Legkedvezőbb fizetési feltételek. Készpénzfizetésnél nagy árengedmény.

HUPFELD LAJOS, r. t.

Bécs, VI., Marienhilferstrasse 7/9 sz.

Europa legelső és legrégibb villanyos zongora és Orchestrion gyára.

40 legnagyobb kitüntetés világ-és szakkialításokon.